

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
АГЕНТСТВО США З МІЖНАРОДНОГО РОЗВИТКУ
УКРАЇНСЬКА ГЕЛЬСІНСЬКА СПІЛКА З ПРАВ ЛЮДИНИ
УНІВЕРСИТЕТ ЦЕНТРАЛЬНОГО ЛАНКАШИРУ (СПОЛУЧЕНЕ
КОРОЛІВСТВО) НА КІПРІ

МАТЕРІАЛИ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**«АСОЦІАЦІЯ З ЄВРОПЕЙСЬКИМ СОЮЗОМ:
ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ДЛЯ УКРАЇНИ»**

09 червня 2016 року

Київ 2016

УДК 327(477+061.1 ЄС)
ББК 66.4(4 Укр), ЄО
А90

Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу
Київського університету
імені Бориса Грінченка заборонено

Редакційна колегія:

І.А. Грицяк., д. держ. упр.,
професор, Заслужений діяч науки і техніки України;
О.А. Мартиненко, д.ю.н., професор;
А.Ю. Нашинець-Наумова, к.ю.н., доцент

Асоціація з Європейським Союзом: зарубіжний досвід для України:
Матеріали міжнародної науково-практичної конференції, 9 червня 2016 р. – Київ :
КУБГ, 2016. – 364 с.

У збірнику матеріалів міжнародної науково-практичної конференції розглядаються теоретико-прикладні аспекти відносин європейських країн з Європейським Союзом в рамках такого виду міжнародно-правових актів, як угода про асоціацію. Зокрема зібрано напрацювання вітчизняних та закордонних дослідників з проблемних питань про європейські цінності, стандарти та захист прав людини в євроінтеграційній політиці, досвід асоціації з Європейським Союзом, політико-правові, безпекові, економічні, соціальні та гуманітарні аспекти Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом.

Розрахований на фахівців правової сфери, державного управління, працівників органів державної влади та місцевого самоврядування, науковців, викладачів, студентів.

УДК 327(477+061.1 ЄС)
ББК 66.4(4 Укр), ЄО
А90

Матеріали міжнародної науково-практичної конференції видаються за організаційної участі Української Гельсінської спілки з прав людини та за фінансової підтримки Програми Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) «Реагування на порушення прав людини та посилення правової спроможності громадян та правозахисників в Україні» / «Права людини в дії».

*Матеріали друкуються мовами оригіналів.
За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідають автори.*

© Київський університет
імені Бориса Грінченка

1. Словник-довідник термінів з Європейської інтеграції / За загальною ред.: М. Бойцуна, Я. Мудрого, О. Рудіка. – К.: Мілленіум, 2009. – 588 с.
2. Норт Д. Институты, институциональные изменения и функционирование экономики / Дуглас Норт; пер. с англ. А.Н. Нестеренко. – М. : Фонд экономической книги «Начала», 1997. – 180 с.
3. Гіденс Е. Нестримний світ: як глобалізація перетворює наше життя / Ентоні Гіденс. – К.: Альтапрес, 2004. – 100 с.

Нашинець-Наумова А.Ю.,
доцент кафедри правознавства
Інституту суспільства
Київського університету імені Бориса Грінченка,
кандидат юридичних наук, доцент

ЄВРОПЕЙСЬКІ СТАНДАРТИ ПОБУДОВИ ТА РОЗВИТКУ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА

У зв'язку з проникненням, поширенням і розвитком інформаційних та телекомунікаційних технологій, всеосяжним охопленням інформаційними технологіями всіх сфер життя суспільства, відбуваються зміни виробництва, дозвілля соціальних груп, виховання індивідів, а також і соціальної структури соціуму, економічних та політичних відносин. Людина має можливість активно брати участь у політичному, державному, економічному, освітньому, соціальному житті суспільства за допомогою мережі Інтернет [1, с.78].

Цивілізаційні зміни в світі впродовж останнього двадцятиріччя, сучасна глобалізація комунікацій, бурхливе впровадження інформаційних технологій в усі сфери життя, докорінно змінили статус інформаційної складової в суспільстві та посилили її вплив на політичну, економічну, соціальну, психологічну та інші складові суспільства. Дані події зумовили швидкий перехід розвинених країн світу на побудову та розвиток нової моделі суспільства – інформаційної, що зумовило розробку та впровадження нормативно затверджених національних стратегій побудови інформаційного суспільства, спираючись на міжнародний досвід в даній сфері [2, с. 63].

Аналізуючи зарубіжний досвід побудови та розвитку інформаційного суспільства можна зазначити, що сьогодні державна політика розвинених країн світу в сфері розвитку інформаційного суспільства визначається переважно не в масштабі окремої країни, а на глобальному рівні.

В основу національної політики європейських країн прописані загальні принципи побудови та розвитку інформаційного суспільства, розроблені на зустрічі Великої Сімки в лютому 1995 року в м. Брюссель, серед яких можна виділити: сприяння динамічній конкуренції в галузі розвитку інформаційно-телекомунікаційних технологій; заохочення приватних бізнес-структур у розвиток інформаційної інфраструктури; участь у розробці гнучкого, здатного до адаптації, законодавства у сфері інформатизації; забезпечення відкритого доступу до інформаційних мереж; сприяння налагодженню продуктивного діалогу між громадянським суспільством та приватним сектором із державними органами, шляхом надання електронного доступу до діяльності держави та можливості прийняття участі в державних рішеннях; наданню громадянам ефективних і доступних інформаційних послуг, шляхом впровадження електронного урядування; участь держави в обговоренні міжнародних проблем побудови глобального інформаційного суспільства. Аналіз національних планів інформатизації дозволяє виділити ключові фактори, що визначають відмінності між ними і основні проблеми реалізації даних планів та стратегій. До них можна віднести: макроекономічну політику держави в контексті формування інформаційного суспільства, особливості ідеології побудови інформаційного суспільства, специфіку законодавства, що забезпечує (або гальмує) рух до інформаційного суспільства, характеристики національної культури та менталітету, що визначають розвиток інформаційного суспільства [3].

Спираючись на дані фактори можна умовно виділити наступні моделі управління інформаційним суспільством у світі:

- *західна модель* (країни Північної Європи, Франція, Німеччина, Велика Британія, Канада, США) визначає шлях, яким йдуть індустріально розвинуті

країни світу, вміщує в собі англо-американську та європейську модель. Дана модель передбачає інтенсивний розвиток електронних комунікацій для встановлення політичних, економічних, соціальних та культурних зв'язків у суспільстві. Специфікою *англо-американської моделі* інформаційного суспільства є зведення до мінімуму функції держави, та збільшення до максимуму діяльності приватних осіб в сфері ІКТ. Американська ідея будівництва інформаційних супермагістралей та створення національної та глобальної інформаційної інфраструктури з метою посилення економічного розвитку країни, лежить сьогодні в основі всіх існуючих національних моделей розвитку інформаційного суспільства у світі. Роль державного управління в сфері розвитку і впровадженню ІКТ, в англо-американській моделі, дуже мала. Вплив законодавчої бази в сфері інформатизації на розвиток права інтелектуальної власності, набуває також виражених економічних наслідків. В свою чергу, *європейська модель* спрямована на розвиток стратегічних цілей в сфері європейської інтеграції, поєднанням державних інтересів і приватного та корпоративного бізнесу. Роль державних структур в сфері розвитку інформаційного суспільства стає вище над приватними. Європейське законодавство в галузі регулювання ринку праці, продуктів і послуг жорсткіше на відміну від американського та багато в чому гальмує розвиток інформаційного суспільства.

- *азіатська модель* (Японія, Південна Корея, Тайвань, Сінгапур, Гонконг) спрямована на пріоритетне створення та розвиток інформаційно-комунікаційних технологій та впровадження їх на світову економічну арену. Одним з найважливіших факторів досягнення успіху країн даної моделі в розвитку інформаційного суспільства та вихід на передові позиції в світі є великі витрати на наукові дослідження та розробки і високий пріоритет техніки і технології в забезпеченні соціально-економічного розвитку країни. Характерною рисою азіатської моделі є збільшення ролі бізнесу у розвитку нових технологій і виробництві, при цьому роль держави – створювати сприятливі умови для діяльності в цій сфері та зменшувати ризик підприємців, активна участь у

фінансуванні фундаментальних досліджень в сфері ІКТ.

- *індійська модель* – головним пріоритетом побудови інформаційного суспільства є розвиток внутрішніх людських ресурсів, з обов'язковим урахуванням національних культурних традицій. Однією із основних складових політики інформатизації в Індії можна виділити реформу телекомунікаційного сектору.

- *африканська модель* – характеризується відсутністю, в першу чергу, новітніх інформаційних технологій, а також в достатній мірі демократизації суспільства, що унеможливорює участь громадянського суспільства та приватного та корпоративного сектора в прийнятті державних рішень. Ці чинники і зумовлюють повільний розвиток інформаційного суспільства в африканських країнах. В країнах даної групи мова навіть і не йде про розвиток електронного урядування, масових комунікацій. Стратегія побудови інформаційного суспільства в африканському регіоні зводиться на сьогоднішній день до впровадження інформаційних технологій, приведення в цифрову форму архівного і бібліотечного фонду, розвиток ЗМІ для забезпечення достатнього рівня обізнаності громадськості.

Отже, процес глобальної інформатизації незворотної та з кожним роком набуває стрімкості, проте поки їм охоплені далеко не всі країни. Сьогодні можна вести вже мову про створення нової карти світу – інформаційної, яка відображає стан даної сфери в кожному його регіоні. Відповідно до неї, інтенсивність розвитку і використання нових ІКТ спостерігається, в першу чергу, в США, країнах ЄС та азійських країнах. У всіх інших місцях ці показники значно нижчі, а подекуди і зовсім сходять нанівець. Разом з тим навіть у цих розвинених країнах суспільство насправді ще вельми далеко від того, щоб повною мірою стати інформаційним, у багатьох сферах використовуються старі технології, комунікаційна інфраструктура має низький рівень.

Джерела:

1. Алиева Н.З. Становление информационного общества и философия образования / Н.З. Алиева, Е. Б. Ивушкина, О. И. Лантратов. – М.: Академия Естествознания, 2008. – 342 с.

2. Скалацький В.М. Концептуальні побудови та практичні моделі інформаційного суспільства / В. М. Скалацький // Гуманітарний часопис. – 2012. – № 4. – С. 62–69. – Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua/UJRN/gumc>.

3. Стратегія розвитку інформаційного суспільства в Україні, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 15 травня 2013 р. – № 386-р. // Урядовий кур'єр, 2013 – № 105.

Борець М.В.,

аспірант

Національного технічного університету України

«Київський політехнічний інститут»

НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ З ЦІННИХ ПАПЕРІВ ТА ФОНДОВОГО РИНКУ – ДЕРЖАВНИЙ РЕГУЛЯТОР В СФЕРІ ПРОТИДІЇ ВІДМИВАННЮ ДОХОДІВ

Для безпосереднього виконання функцій в сфері запобігання та протидії легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму, в системі виконавчої влади державою створені спеціальні державні органи, які можна визначити як систему державних органів, що здійснюють регулювання та нагляд[1]. Відповідно до Закону України «Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні» державне регулювання ринку цінних паперів здійснює Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку.

Указом Президента України №1063/2011 від 23.11.2011 р. регламентовано положення «Про Національну комісію з цінних паперів та фондового ринку» (у Положенні з-серед основних завдань визначені положення щодо державного регулювання та нагляду у досліджуваній сфері) з метою комплексного правового регулювання відносин, що виникають на ринку цінних паперів, забезпечення захисту інтересів громадян України та держави, запобігання зловживанням та порушенням у цій сфері [2].

Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку є державним колегіальним органом, підпорядкованим Президенту України, підзвітним